

kde jsou reálné mzdy vyšší než 1913—1914. Ve Spojených státech a v Kanadě byly reálné mzdy r. 1924 a 1925 vyšší než 1922, kdy byly přibližně na téže úrovni jako 1914. V Australii, ve státech skandinávských (Dánsko, Švédsko, Norsko) a v Nizozemí byly reálné mzdy r. 1924 a 1925 stejné jako 1922 a vyšší než před válkou. Data pro Francii nejsou dostatečně úplná. Ve Španělsku, Itálii a ve Švýcarech jsou mzdy placené roku 1924 zřejmě vyšší než před válkou, v Belgii, Československu, Novém Zélandě a Finsku jsou skoro na téže úrovni jako r. 1913 až 1914. V Anglii se jeví situace všeobecně skoro stejnou jako r. 1922, reálné mzdy jsou v celku trochu nižší než před válkou, ale vykazují velké rozdíly podle jednotlivých odvětví průmyslu. V určitých oborech, jako hornictví, loďařství, strojnictví, jichž prosperita závisí do určité míry na vývoze, jsou mzdy nižší, v oborech jako stavební průmysl, grafický, nezávislých na zahraničním obchodě, mzdy jsou značně vyšší než před válkou. V dřívějších studiích bylo již naznačeno, že v období rychlého vzestupu cen nominální mzdy pomocných dělníků vzrostly rychleji ve většině států než mzdy dělníků kvalifikovaných a také nominální mzdy zaměstnanců nižších kategorií více vzrostly než zaměstnanců kategorií vyšších. To se vysvětluje částečně tím, že v určitých případech zvýšení stejnoměrné bylo provedeno pro všechny dělníky určitého průmyslu, což mělo přirozeně za následek zvýšení poměrně značnější u dělníků méně placených. Tato politika byla inspirována uvážením toho, že mzdy zaměstnanců pomocných jsou blíže existenčního minima než dělníků kvalifikovaných a že následkem toho zvýšení mezd určené k vyrovnání zvýšení nákladů na životní potřeby je nutnější pro dělníky pomocné než pro kvalifikované. Když ceny začaly klesat nebo se ustalovaly, projevila se tendence opačná. Při srovnávání reálních mezd v jednotlivých odvětvích průmyslu se vyskytuje Československo v tabulkách o průmyslu kovodělném, stavebním a grafickém. Studie přichází k závěru, že reálné mzdy ve stavebním průmyslu jsou zřejmě nižší než před válkou v Maďarsku a Československu. Pak uvádí studie srovnání reálních mezd v hlavních městech různých států k 1. červenci 1925 na podkladě indexů počítaných známou metodou Mezinárodního úřadu práce, o níž byla provedena letos podrobná diskuse v Sociálním ústavě. Je-li vzat za základ Londýn = 100, pak střední index počítaný na základě nákladů na potraviny a byt činí pro Prahu 52 a za ní jsou ještě Varšava 51, Milán 50, Řím 49, Vídeň 47, Tallinn 38. Index Lodže je 61, Berlínu 63, Štokholmu 74. Zdůrazňují se opětovně důležité rezervy, s nimiž jest indexová čísla posuzovati a srovnávati, jež lze shrnouti tak, že mzdy a ceny, na nichž se srovnávání zakládá, nejsou přesně srovnatelné. Pro některá města vychází indexové číslo nízké částečně z důvodů zvláštností běžného složení výživy; některá spotřební schemata neběhou na př. dostatečný ohled na spotřebu zeleniny v krajinách jižních. Jinak však vyplývá z tohoto srovnání opět důsledek, že reální mzda ve střední a jižní Evropě je poměrně nízká.

Vystěhovalecká výstavka v Bratislavě. Vystěhovalectví z Československé republiky stává se po převratě před m ě t e m s t á t n í p ě č e, což je pokrokem proti stavu předválečnému, kdy se stát (býv. Rakousko) u nás o vystěhovalce skoro vůbec nestaral, ačkoliv vystěhovalectví stále trvalo a v některých dobách bylo velmi silné. V samostatném státě československém pracují ve věcech vystěhovaleckých jednak státní úřady (ministerstvo sociální péče, zahraničních věcí, veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy, zemědělství, státní úřad statistický a policejní úřady),

Jednak Národní rada československá a Emigrační ústav pro hospodářské styky emigrační a kolonisační při Masarykově Akademii Práce, jejichž činnost je hlavně vědecká a teoretická, a konečně dobrovolné organizace, zabývající se péčí o vystěhovalce (Československý Červený kříž, Y. M. C. A., Y. W. C. A., Mezinárodní péče o vystěhovalce). Poněvadž dosavadní činnost ve věcech vystěhovaleckých se omezovala téměř výlučně na pole sociálně ochranné a byla pocítována potřeba rozšířiti tuto činnost i na pole hospodářské a včleniti naše vystěhovalectví organicky do našeho života i do naší celkové politiky, byla zřízena meziministerská komise pro vystěhovalectví a kolonizaci, která je poradným orgánem ministerstva sociální péče. Komise tato má napřed studovati všechny otázky s vystěhovalectvím související, má si ujasniti náš vystěhovalecký problém v celé jeho šíři a na základě přesné znalosti věci má vypracovati program budoucí činnosti a má nastíniti obraz budoucí organizace našeho vystěhovalectví. Materiál o dosavadní organizaci vystěhovalecké péče a o činnosti jednotlivých úřadů a organizací, pracujících ve věcech vystěhovaleckých, nebyl dosud dosti přehledně sestaven a uspořádán. Proto vyhovělo ministerstvo sociální péče ochotně vyzvání p. senátora Kornela Stodoly, aby při Mezinárodních Dunajských Veletrzích v Bratislavě byla uspořádána vystěhovalecká výstavka, která by informovala jak veřejnost celou, tak i příslušné činitele, pracující ve věcech vystěhovaleckých, o nynějším stavu vystěhovalectví z ČSR., obzvláště ze Slovenska a z Podkarpatské Rusi, a o dosavadní vystěhovalecké péči. Zřízeny byly dva výbory, jeden v Praze (předseda min. rada dr. Šum) a jeden v Bratislavě (předseda min. rada dr. Halla), za součinnosti všech shora vyjmenovaných úřadů a organizací opatřen byl příslušný materiál a výstavka byla instalována na galerii pavilonu Z. Celková plocha 300 m² byla rozdělena na několik oddělení (výstěhovalecká statistika, cesta za moře a obrázky ze života krajanů v cizině; organizace a činnost jednotlivých ministerstev, příslušných ve věcech vystěhovaleckých (soc. péče, zahraničí, zdravotnictví a zemědělství), organizace a činnost Národní rady československé, Masarykovy Akademie Práce, Československého červeného kříže, YMCA, YWCA a International Migration Service. Výstavka obsahovala také praktické rady pro vystěhovalce a různá varování. Vystavovány byly diagramy, mapy, kartogramy, plakáty, obrázky, fotografie; nástěnná exposice byla doplněna knihami, časopisy, kalendáři, ročenkami a jinými publikacemi, umístěnými ve vitrinách a stolcích. Výstavka byla velmi zajímavá a budila pozornost u zájemců. Byl tu po prvé sebrán co nejuplněji veškeren materiál o našem vystěhovalectví a byl získán jasný přehled o tom, co se v tomto směru u nás koná a kdo to koná. Materiál tento je cenným příspěvkem k ujasnění našeho vystěhovaleckého problému, který žádá definitivního a účinného vyřešení. Výstavka bude pravděpodobně uspořádána též v Praze a všem, kdo se teoreticky nebo prakticky vystěhovalectvím zabývají, bude dána možnost shlédnouti výsledky dosavadní práce.